

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA
ESTONIAN ACADEMY OF SCIENCES
ENERGEETIKANÕUKOGU

KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 2/2016 (54)

Tallinn

Algus kell 14.00, lõpp kell 16.15

3. november 2016

Juhatas Arvi Hamburg
Protokollis Siiri Jakobson

Koosolekust võtsid osa nõukogu liikmed: Arvi Hamburg, Tiit Kallaste, Lembit Krumm, Enn Lust, Leevi Mölder, Arvo Ots, Anto Raukas, Ülo Rudi, Mati Valdma

Puudusid: Leo Mõtus, Andres Siirde, Ingo Valgma, Mihkel Veiderma

Külaline: Ando Leppiman, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi energeetika ja ehituse asekanstler

Päevakord:

1. Kütuse ja energiamajanduse arengukava aastani 2030 suunaga 2050
2. WEC- Eesti ja TA energeetikanõukogu 26. aprilli 2016 ühise istungi märgukirja arutelu
3. TA energeetikanõukogu liikmete muudatusettepanekud
4. Info/kohalalgatatu

1. Kütuse ja energiamajanduse arengukava aastani 2030 suunaga 2050

Kutsutud külalisena tutvustas Ando Leppiman „Energiamajanduse arengukava aastani 2030“ (ENMAK 2030) eelnõud. Praegune energiamajanduse arengukava kehtib aastani 2020, kuid investeeringud energeetikasse vajavad pikemaajalist planeerimist. Uus kava paneb paika suuna aastani 2030, kuid annab sihte kuni 2050. aastani.

Eesti energiapoliitika arengukavas lähtutakse sellest, et tarbijatele oleks tagatud mõistliku hinna ja kättesaadavusega energiavarustus, et keskkonnamõjud oleksid aktsepteeritavad ning et see oleks kooskõlas Euroopa Liidu pikaajalise energia- ja kliimapoliitikaga. Samuti peab energiamajanduse arenguplaanide rakendamine olema majandusliku konkurentsivõime

poolest kõige kasulikum. Veel määrab uus kava lähtekohad taastuvenergia ja energiasäästu tegevuskavadele ning hoonete renoveerimise visioonile.

Energeetikanõukogu liikmetel oli eelnõu kohta rohkesti küsimusi, info võeti teadmiseks.

2. WEC-Eesti ja TA energeetikanõukogu 26. aprilli 2016 ühise märgukirja arutelu

Arvi Hamburg tutvustas 26. aprillil 2016 toimunud WEC-Eesti ja energeetikanõukogu ühisseminari "Innovatsioon ja arendustegevus energeetikas" järgselt koostatud märgukirja. Seminaril arutasid energiasektori ettevõtjad, teadlased, erialaorganisatsioonide esindajad ning ametnikud selle üle, kuidas riiklike poliitikate abil suurendada ettevõtete ja teadusasutuste koostööd, et parandada seeläbi Eesti majanduse konkurentsivõimet.

Eestis on peamine energeetika valdkonna TA investeerija olnud Eesti Energia AS, paistes innovaatsilisuse poolest silma ka Euroopas. Eestis on välja arendatud põlevkiviõli tootmise tehnoloogia, Eesti on esimene Euroopa riik, kus minnakse üle 100% kaugloetavatele elektriarvestitele ning siin on välja töötatud maailmas unikaalne Eleoni elektrituuliku tehnoloogia. Edulood on olemas, kuid neid võiks olla rohkem, nutikate teadus- ja arenduspoliitikate abil on see võimalik.

Seminari arutelu järeldused on:

- Energeetikasektoris on teaduse ja ettevõtluse koostöö edulood olemas, kuid peaaesjalikult puudub riigi osalus arendustegevuses;
- Riigi initsiatiivi on vaja T&A visiooni väljatöötamisel ja rakenduskava tagamisel ressursidega;
- Energiamaajanduse riiklikud prioriteedid ja seotus kogu ühiskonna arenguga peab olema fikseeritud ja osapoolte koostöö eeldused tagatud;
- Uuringutoetustele peavad järgnema prototüübi katsetused ja turgudele jõudmise kulutuste põhjendatud jaotus osapoolte vahel;
- Riigi- ja erasektori T&A investeeringud prioriteetsetesse projektidesse peavad olema süsteemsed ja proportsionaalsed;
- Eri sektorite koostöö eesmärk on „tehnoloogiline tõuge“ (*technology push*) ja „turutõmme“ (*market pull*) tekitamine;

Riik peab esiteks looma ettevõtete teadus- ja arendustegevust soodustava infrastruktuuri (tehnoloogiline tõuge), misjärel on vaja tekitada turutõmme, muuta peaaegu turuküpsed tehnoloogiad konkurentsivõimelisteks.

- Teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon loovad uusi väärtusi, aitavad ühiskonnal tõusta väärtusahelas kõrgemale tasemele ning parandada üldist elukvaliteeti.

Ühisseminar palub Teadus- ja Haridusministeeriumil ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil koostöös ettevõtluse ja kolmanda sektoriga käivitada energiatehnoloogia programmi II aste.

3. TA energeetikanõukogu liikmete muudatusettepanekud

Energeetikanõukogu palub Akadeemia juhatusel teha muudatused nõukogu koosseisus. Liikmete hulgast välja arvata Ingo Valgma ning uueks liikmeks kinnitada Ando Leppiman.

4. Info/kohalalgatatu

Nõukogu liikmeid informeeriti ja kutsuti osa võtma 2. detsembril toimuvast Eesti Inseneride Liidu aastakoosolekust ning 14. detsembril toimuvast Eesti Inseneride Liidu ja Akadeemia ühisväljasõidust Auvere elektrijaama.

Energeetikanõukogu esimees

Arvi Hamburg

Protokollija

Siiri Jakobson